

Organizovaná kriminalita patří vedle epidemií, živelných pohrom, zhoršování kvality životního prostředí, hladomoru v rozvojových státech, válečných konfliktů a terorismu k největším problémům současného světa. I když by se mohla jevit pouze jako problém moderní doby, její kořeny, alespoň v některých případech, sahají do dávné minulosti. Ačkoliv se organizovaný zločin začal projevovat od počátku devadesátých let, existoval na území tehdejšího Československa i během předlistopadového režimu. Již v období před listopadem 1989 působily na našem území dobře organizované skupiny osob zabývající se nelegální směnou peněz (tzv. veksl) pašováním elektroniky a vývozem kradených uměleckých předmětů, které byly v řadě případů napojeny na významné představitelé tehdejšího režimu¹. Nelze proto souhlasit s tvrzením Lipovského², že na území socialistického Československa nebyl organizovaný zločin.

V regionu, v němž se nachází i Česká republika, představuje právě organizovaná kriminalita nejvyšší bezpečnostní riziko pro státy i jejich obyvatele. Organizovaná kriminalita, především ve svých nejrozvinutějších formách, je schopna, krom destabilizace a rozkladu základních politických, společenských a ekonomických institucí, bezprostředně ohrozit každého občana.

Ač na nebezpečí, jež tkví v organizované kriminalitě, a na nutnost přijmout adekvátní opatření zaměřená na boj s tímto

¹ Jednalo se především o skupinu osob kolem v nedávné době zavražděného podnikatele Mrázka.

² Lipovský, M., Skúsenosti z uplatňovania zákona o boji proti organizovanému zločinu očami sudcú, Organizovaný zločin, korúpcia a mladý človek, Bratislava: ETERNA Press, 1999, s. 58 - 65.

fenomémem, bylo upozorňováno čelními představiteli teorie i praxe, došlo v devadesátých letech politickými představiteli tehdejšího Československa k podcenění problému, jež organizovaná kriminalita představuje. Například Musil³ už na počátku devadesátých let upozorňoval na skutečnost, že organizovaná kriminalita začíná ohrožovat i Československo, a na nutnost přijmout nezbytná opatření k boji s tímto fenoménem. Nutno dodat, že od počátku devadesátých let došlo v oblasti boje s organizovanou kriminalitou k značnému pokroku a Česká republika v současnosti dosahuje v tomto směru úrovně vyspělých demokratických států. Přes značný pokrok učiněný zejména v posledním desetiletí je nutné učinit další potřebné kroky vedoucí k omezení vlivu zločineckých skupin. I když pravděpodobně není v silách žádného státu dlouhodobá eliminace organizované kriminality, není možné na boj s ní rezignovat a je nutné neustále hledat prostředky, jež zabrání jejímu rozmachu. Jedním z cílů by mělo být, aby se organizovaná kriminalita přestala vyplácet.

Nebezpečí plynoucímu z organizované kriminality je nutné postavit do cesty všechny dostupné prostředky, jež má stát a jeho orgány k dispozici. Při volbě prostředků zaměřených na boj s organizovanou kriminalitou je nutné najít kompromis mezi účinným postupem vůči tomuto fenoménu a ochranou základních lidských práv a svobod. Státní orgány jsou proti zločineckým organizacím v nevýhodě, poněvadž na rozdíl od nich, musí volit prostředky a postupy výhradně secundum legem.

³ Musil, J., Připravit se včas na boj s organizovanou kriminalitou. Kriminálnístika, 1992, č. 2, s. 97 - 110.